

## 8. Tegenwind

### *Inhoud*

- \* Het schip van Odysseus vaart tussen de rotsen Skylla en Charibdis door
- \* Ze komen in Thrinakia aan, het eiland van de zonnegod Hyperion
- \* De mannen breken de gastvrijheid door Hyperions runderen op te eten
- \* Ze worden door Zeus gestraft met een schipbreuk
- \* Odysseus houdt zich vast aan een mast en spoelt aan op het eiland Ogygia, waar Kalypso woont

### *Doelstelling*

De leerlingen noemen een aantal ervaringen op waaruit blijkt dat ze een behoorlijke tegenwind (-slag) hebben gehad. Wat was toen de mast waaraan ze zich vast konden houden om verder te gaan?

### *Verantwoording*

Soms kan een tegenslag zo hevig en erg zijn dat men geen uitweg of perspectief meer ziet. Dat heeft Odysseus ook meegemaakt toen hij zich aan de mast vastbond. Zo wist hij zeker dat hij het zou redden. Zo kan iedereen wel eens een mast nodig hebben om zich aan vast te klampen. In deze les gaan de leerlingen aan de hand van bepaalde situaties en ervaringen na, wanneer iets of iemand als een mast functioneert. Dat schrijven de leerlingen op een stuk papier en hangen dat op aan een paal of mast die in de ruimte is neergezet.

### **Benodigdheden**

- \* werkblad 8a
- \* een grote, stevige paal die op een centrale plaats in de ruimte kan worden neergezet
- \* punaises
- \* kaartjes of stukjes karton (verschillende kleuren!) waar de leerlingen iets op kunnen schrijven

### *Overzicht van de werkwijze*

Voordat u met de les begint, zet u in de ruimte een grote paal neer, die de houten mast van een schip moet voorstellen (een stuk van een steiger bijvoorbeeld).

1. Introductie van de les aan de hand van het woord "tegenwind."
2. De leerlingen schrijven de tegenslagen op die ze hebben meegemaakt.
3. De leerlingen lezen de ervaringen die ze hebben opgeschreven aan elkaar voor.
4. Lezen van het hoofdstuk "Tegenwind."
5. Nagesprek over de tegenwind, over de verleidingen van Odysseus en hoe hij zich eruit wist te redden.
6. Werkblad 8a invullen.

7. Odysseus wist zich te redden doordat hij zich vastbond aan de mast. Wat zou voor de kinderen de mast geweest kunnen zijn?

### *Uitwerking van de werkwijze*

1. U schrijft op het bord het woord "tegenwind", en vraagt aan de leerlingen waaraan ze moeten denken. Tegenwind tijdens het fietsen, maar je kunt ook tegenwind hebben tijdens je studie. Welke vormen van tegenwind zouden er allemaal kunnen bestaan?
2. Veel jongeren maken juist in hun jonge jaren al veel tegenwind mee. De leerlingen kunnen hun eigen ervaringen opschrijven op een half vel A-4.
3. U bespreekt de verhalen die de kinderen hebben opgeschreven. Voorbeelden:
  - \* Tijdens je vakantie of op schoolkamp verdwalen in het bos.
  - \* Steeds gepest of geplaagd worden.
  - \* Vlak voor de grote vakantie door een ongeluk in het ziekenhuis belanden.
  - \* Problemen op school.
  - \* In verband met een chronische ziekte steeds voor controle naar de dokter moeten.
  - \* Op vakantie in Spanje last krijgen van je kies, je hebt heel veel pijn.
  - \* Vlak voor een belangrijke sportwedstrijd je been breken.
  - \* Verlies van je opa of oma waar je goed mee kon praten.
4. U leest samen met de leerlingen het hoofdstuk "Tegenwind" uit het boek "In het spoor van de wind." Tijdens het lezen onderbreekt u enkele keren. De eerste keer bij: "Ik heb nooit op mijn reizen heb meegemaakt." Vraag wat er nu precies aan de hand is met Skylla en Charibdis. Waarom is het zo lastig om daar te varen?  
U leest verder en stopt bij: "alles is verloren." Waarom is alles verloren?  
Dan leest u het verhaal uit.
5. Nu volgt er een gesprek met de leerlingen over hoe Odysseus zich ondanks al die tegenwind wist te redden. Inventariseer eerst al die vormen van tegenwind:
  - \* Sirenen
  - \* lotos eten
  - \* lekker op een eiland blijven
  - \* Skylla en Charibdis
  - \* stormen en harde winden
  - \* de Kykloop
  - \* de koeien en schapen waar ze niet aan mogen komen.Kijk steeds hoe Odysseus zichzelf staande wist te houden!
6. Daarna vullen de leerlingen werkblad 8a in. Dit is bedoeld als resumé van de afgelopen drie bijeenkomsten!  
Na het invullen van werkblad 8a kunt u met de leerlingen een gesprek houden over de vraag of je wel "ja" of "nee" kunt zeggen. Uit het gesprek zal blijken dat je niet altijd een "eigen" keuze kunt maken. De omstandigheden en de situatie dwingen je vaak al tot een bepaalde keuze. Een herkenbaar voorbeeld is dat je je aan de regels van school en thuis moet houden, ook al ben je het er niet altijd mee eens.
7. Odysseus wist zich te redden doordat hij zich aan de mast vasthield. De leerlingen hebben hun ervaringen onder werkvorm 3 opgeschreven. Wat zou voor hen de mast zijn wanneer ze zich staande moesten houden? Het moet een persoon zijn waar ze steeds op terug kunnen vallen. Wanneer de leerlingen het weten, kunnen ze dat op een gekleurd kaartje noteren en dat met een punaise op de mast hangen.

**Vul Ja of Nee in**

1. Ik kies met wie ik wil spelen.  
Ja/nee .....
2. Odysseus kiest of hij naar de Sirenen wil luisteren of niet.  
Ja/nee .....
3. Ik kies wat ik 's morgens wil eten of niet.  
Ja/nee .....
4. Odysseus kiest of hij weer naar huis gaat of niet.  
Ja/nee .....
5. Ik heb mijn ouders uitgekozen.  
Ja/nee .....
6. Odysseus kiest of ze aan land zullen gaan of niet.  
Ja/nee .....
7. Ik kies of ik mijn verjaardag vier of niet.  
Ja/nee .....
8. Odysseus kiest of ze tussen de rotsen doorvaren of niet.  
Ja/nee .....
9. Ik kies wie ik op mijn verjaardag wil.  
Ja/nee .....
10. Odysseus kiest of hij bij Kalypso wil blijven of niet.  
Ja/nee .....
11. Ik kies of ik ga roken of niet.  
Ja/nee .....
12. Odysseus kiest of ze weer gaan varen of niet.  
Ja/nee .....
13. Ik kies of ik ja/nee invul.  
Ja/nee .....
14. Odysseus kiest of hij wel of niet een jaar bij Kirke wil blijven.  
Ja/nee .....
15. Ik kies mijn eigen kleren uit of niet.  
Ja/nee .....
16. Odysseus kiest of ze de koeien en schapen opeten of niet.  
Ja/nee .....
17. Toen ik geboren werd, heb ik daar zelf voor gekozen.  
Ja/nee .....